

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 19Co/7/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8214206027
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 10. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Karol Krochta
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2018:8214206027.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Karola Krochtu a členov senátu JUDr. Gabriely Világiovej a JUDr. Zlaty Simkovej v spore žalobcu: V. V., nar. XX.XX.XXXX, bytom K. rad XXX/XX, XXX XX D., právne zastúpeného: JUDr. Ján Jurč, advokátom, so sídlom advokátskej kancelárie v Bardejove, Partizánska 5, proti žalovanej: Slovenská republika - Generálna prokuratúra Slovenskej republiky, Štúrova 2, 812 85 Bratislava, o náhradu škody s príslušenstvom, o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Bardejov, č.k. 2C/105/2014-71 z 21.03.2017 takto

rozhodol:

I. P o t v r d z u j e rozsudok.

II. Žalobcovi p r i z n á v a voči žalovanej nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu s tým, že o výške tejto náhrady bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením.

o d ô v o d n e n i e :

V záhlaví tohto rozhodnutia označených strán sporu súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom rozhodol nasledovne:

I. Žalovaná je p o v i n n á zaplatiť žalobcovi 776,70 Eur do troch dní odo dňa právoplatnosti rozsudku.

II. Žalobca m á nárok na náhradu trov konania voči žalovanej v rozsahu 100 %.

2. Svoje rozhodnutie právne odôvodnil ustanoveniami § 2 písm. a/, b/, § 3 ods. 1 písm. d/, ods. 2, § 4 ods. 1, ods. 2 písm. a/, b/, f/, l/, § 9 ods. 1, ods. 2, § 15 ods. 1, ods. 2, § 16 ods. 1, § 17 ods. 1 a § 18 ods. 2, ods. 3 zák. č. 514/2003Z.z. účinného od 27.01.2012 do 03.07.2012. Výrok o trovách konania ustanoveniami § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP.

3. V dôvodoch svojho rozhodnutia uviedol, že:

„26.V prvom rade považoval súd za právne významné, napriek tomu, že žalovaná na pojednávaní uviedla, že nenamieta legitímáciu, vyjadriť sa k otázke pasívnej legitímácie žalovanej. V tejto súvislosti súd poukazuje na to, že žalobca v priebehu konania „z opatrnosti“ označil ako žalovanú Slovenskú republiku a v jej mene ministerstvo spravodlivosti, ministerstvo vnútra a generálnu prokuratúru ako orgán, ktorý v tejto veci prichádza do úvahy. Tieto orgány verejnej moci vo svojom ustanovení - § 4 ods. 1 vymenúva zákon č. 514/2003 Z. z. Súdny Slovenskej republiky už dávnejšie vo svojich rozhodnutiach konštatovali, že otázka, ktorý orgán štátu v prípadoch konaní o náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom koná za štát, nie je otázkou pasívnej legitímácie, ale má povahu nedostatkov procesných podmienok konania (napr. rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo 62/2008). V tejto súvislosti považuje súd za dôležité poukázať na právny názor Krajského súdu v Trenčíne, ktorý vo svojom rozsudku sp. zn. 5 Co 94/2009 konštatoval, že v konaniach, predmetom ktorých je náhrada

škody spôsobená pri výkone verejnej moci, nie je žalobca povinný uviesť ani orgán, ktorý má v mene štátu konať, respektíve ho môže uviesť aj nesprávne. Je vecou súdu, aby vzhľadom na tvrdenia žalobcu si sám urobil záver o tom, ktorý orgán v mene štátu koná a tomuto adresoval svoje úkony. Vychádzajúc z uvedeného súd uzavrel, že v danej veci v mene štátu koná generálna prokuratúra, pričom s týmto orgánom verejnej moci súd ďalej konal a z tohto dôvodu nepovažoval za právne významné rozhodovať samostatným výrokom vo vzťahu k ďalším orgánom verejnej moci, a to s opätovným poukazom na to, že označenie orgánu štátu, ktorý je žalovaným subjektom, nie je otázkou pasívnej legitímácie. V tejto súvislosti súd dodáva, že zodpovednostným subjektom je v danom prípade štát, ktorý môže mať postavenie žalovaného len jedenkrát, hoci by posudzovaný nárok mohol patriť do pôsobnosti viacerých orgánov verejnej moci.

27.V nadväznosti na uvedené súd poukazuje aj na právny názor, ktorý vo svojom rozhodnutí sp. zn. 6 Cdo149/2011 vyslovil Najvyšší súd SR, keď konštatoval, že v prípade, ak žalobca síce štátny orgán, ktorý má za štát konať, označí, ale uplatnený nárok do pôsobnosti tohto štátneho orgánu nepatrí, alebo označí subjekt, ktorý štátnym orgánom nie je, resp. nie je ani právnym subjektom, nejde o vadu návrhu ani o nedostatok podmienky konania. Z ustanovenia § 21 ods. 4 veta prvá O. s. p. vyplýva, že súd je povinný - bez zreteľa na označenie obsiahnuté v návrhu - zabezpečiť, aby za štát pred súdom konal štátny orgán v rozsahu pôsobnosti ustanovenej osobitnými predpismi alebo právnická osoba, ktorá je oprávnená podľa osobitného predpisu a konať len s takýmto oprávneným subjektom.

28.Súd mal v tejto veci preukázané, že žalobcovi bolo vyšetrovateľom PZ dňa 27.01.2012 vznesené obvinenie za zločin znásilnenia podľa § 199 ods. 1, ods. 2 písm. b) TZ formou spolupáchateľstva podľa § 20 TZ. Žalobca proti uzneseniu o vznesení obvinenia podal sťažnosť, ktorá bola prokurátorom zamietnutá. V danej veci mal súd nepochybne, a to predovšetkým z obsahu spisu tunajšieho súdu sp. zn. 2T 111/2012 za preukázané, že na žalobcu podal prokurátor okresnej prokuratúry dňa 03.07.2012 na tunajší súd obžalobu. Žalobca si zvolil aj právneho zástupcu v trestnej veci a to dňa 01.02.2012. Následne po vykonanom dokazovaní na hlavnom pojednávaní vyhlásil tunajší súd dňa 02.10.2012 rozsudok, ktorým žalobcu oslobodil spod obžaloby dôvodiac, že skutok nie je trestným činom. Odvolanie prokurátora voči rozsudku bolo vzaté späť.

29.Následne dňa 03.10.2012 a 19.03.2014 právny zástupca vyúčtoval žalobcovi trovy právneho zastúpenia v trestnom konaní spolu v sume 776,70 Eur, ktorú mu žalobca uhradil postupne dňa 03.10.2012, 21.10.2013, 22.11.2013, 16.12.2013, 24.01.2014, 21.02.2014, 19.03.2014, čo vyplýva z priložených faktúr a príjmových pokladničných dokladov, vrátane predložených daňových podkladov.

30.Súd mal taktiež za preukázané, že právny zástupca žalobcu si vyčíslil trovy právneho zastúpenia v súlade s obsahom spisu tunajšieho súdu sp. zn. 2T 111/2011, a to za prevzatie a prípravu zastúpenia (1.2.2012), sťažnosť proti uzneseniu o vznesení uznesenia (3.2.2012), účasť na výsluchoch : 1/výsluchu obvineného - žalobcu dňa 24.4.2012 od 8.00 hod do 9.00 hod, ďalších obvinených v čase od 9.10 hod do 10.00 hod, od 10.10. hod do 11.00 hod, 2/ výsluchov svedkov dňa 8.6.2012 od 9.00 hod do 9.30 hod, od 8.30 hod do 9.00 hod, od 10.00 hod do 10.30 hod, dňa 4.6.2012 od 8.00 hod do 8.40 hod, dňa 4.6.2012 od 9.30 do 10.00 hod, doplnenie dokazovania dňa 21.5.2012, preštudovanie spisu dňa 12.6.2012 od 8.30 hod do 10.00 hod., účasť na 2 hlavných pojednávaniach dňa 4.9.2012 v čase od 9.30 hod. do 11.50 hod.. a dňa 2.10.2012 v čase od 9.45 hod. do 11.20 hod., za vyjadrenie k odvolaniu zo dňa 16.11.2012, k tomu režijné paušály za právne úkony vykonané v roku 2012, to všetko zvýšené o DPH. Pri vyčíslení trov právneho zastúpenia súd vychádzal z relevantných ustanovení vyhlášky č. 655/2004 Z. z., a teda § 1, § 12 ods. 3 písm. c), § 13 ods. 2 (spoločná obhajoba), § 14, § 16 ods. 3 a § 18 ods. 3 a dospel k záveru, že trovy právneho zastúpenia, ktoré vyčíslil právny zástupca žalobcu a ktoré žalobca uhradil, boli vypočítané v súlade s vyhláškou a obsahom trestného spisu. Právny zástupca si trovy obhajoby dokonca vyčíslil v nižšej sume ako mal nárok (za nie všetky vykonané úkony, nižšia hodnota úkonu právnej služby).

31.Súd mal teda za preukázaný vznik majetkovej ujmy, ktorá žalobcovi vznikla v súvislosti s trestným konaním, ktoré sa preňho skončilo oslobodením spod obžaloby. Existenciu ujmy mal súd za preukázanú tým, že žalobca vynaložil náklady na trovy obhajoby, ktoré jeho právny zástupca vyúčtoval v sume 776,70 Eur. Z uvedeného vyplýva, že o uvedenú sumu sa zmenšil majetkový stav žalobcu. Podľa názoru súdu zákon č. 514/2003 Z. z. zahŕňa aj nárok na úhradu nákladov konania vynaložených na obhajobu,

ktorou sa dotknutá osoba usiluje o dosiahnutie pre ňu priaznivého výsledku. Pokiaľ sa jedná o výšku požadovanej náhrady škody, táto rozporovaná nebola (§ 151 ods. 1 CSP).

32. Na margo námietok žalovanej, že prokuratúra nemohla spôsobiť konaním alebo opomenutím škodu a ani jedna z uvedených alternatív nie je ani len teoreticky splnená, pretože prokurátor sa na rozhodnutí o vznesení obvinenia ani na jeho vydaní žiadnym spôsobom nepodieľal, ani nič pri jeho vydaní neopomenul, treba uviesť, že iste je povinnosťou orgánov činných v trestnom konaní vyšetrovať a stíhať trestnú činnosť, na druhej strane sa však štát nemôže zbaviť zodpovednosti za postup týchto orgánov, pokiaľ sa neskôr ukáže ako mylný postup zasahujúci do základných práv. V takejto situácii nie je rozhodné, ako orgány činné v trestnom konaní vyhodnotili pôvodné podozrenie, ale to, či sa ich podozrenie v trestnom konaní potvrdilo, čo sa v predmetnom prípade nestalo (porovnaj rozhodnutie Ústavného súdu ČR sp. zn. PL ÚS 35/09 zo dňa 6.12.2011).

33. Žalovaná má za to, že v prípade, ak v predmetnej trestnej veci vedenej voči žalobcovi nevydal žiadne nezákonné rozhodnutie, nie je zodpovedným subjektom. V tejto súvislosti súd poukazuje na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 14. októbra 2015 sp.zn. 8 Cdo289/2014 a závery jeho odôvodnenia, pričom súd nenašiel dôvod na odklon od predmetného rozhodnutia. „Ak v trestnom konaní, ktoré sa neskončilo právoplatným odsúdením obžalovaného, prokurátor zamietol sťažnosť proti uzneseniu vyšetrovateľa Policajného zboru alebo povereného príslušníka Policajného zboru a podal v trestnej veci obžalobu príslušnému súdu, orgánom konajúcim v mene štátu vo veci náhrady škody podľa § 4 ods. 1 písm. f/ zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení zákona č. 412/2012 Z.z. je od 1. januára 2013 Generálna prokuratúra Slovenskej republiky. Na prípadnú zmenu orgánu konajúceho v mene štátu prihladne v takomto konaní súd z úradnej povinnosti“ (uverejnený v Zbierke stanovísk NS a súdov SR 1/2016).

34. V danom prípade súd poukazuje aj na vyjadrený základný princíp právnej istoty v ustanoveniach článku 2 CSP s tým, že Okresný súd Bardejov v obdobnej civilnej veci založenej na kompletne tých istých skutkových okolnostiach, v ktorej si uplatňoval nárok spoluobžalovaný žalobcu (viď rozsudok Okresného súdu Bardejov sp. zn. 1C/171/2014 zo dňa 30.6.2015 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3Co/27/2016 zo dňa 6.9.2016), vyhovel žalobe žalobcu a priznal mu nárok na náhradu škody. Argumentačne súd svoj názor ohľadom zodpovednosti žalovaného súd podporuje príkladom aj rozhodnutím Krajského súdu v Prešove sp. zn. 5Co/3/2016. Pokiaľ sa jedná o rozhodnutie Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 163/2013, na ktoré odkazuje žalovaný, uvedené rozhodnutie nebolo založené na obdobných skutkových okolnostiach ako v tejto veci a podľa názoru súdu uvedené rozhodnutie vo svojich dôsledkoch neneguje závery vyslovené vyššie uvedenými rozhodnutiami druhoinštančného súdu (rozsudky Krajského súdu v Prešove sp. zn. 5Co/3/2016 a sp. zn. 3Co/27/2016).

35. Pokiaľ sa jedná o dôvodnosť postupu žalobcu podľa zákona č. 514/2013 Z.z. a uplatňovanie si tohto nároku, má súd za to, že je potrebné vyhodnocovať jeho podania podľa obsahu, pričom nepochybne sa jednalo o uplatnenie si nároku na náhradu škody proti orgánu zodpovednému za vzniknutú škodu a to viazaný na samotný výsledok trestného stíhania. Na tomto mieste súd poukazuje na judikovaný názor Najvyššieho súdu SR, ktorý vo svojom rozsudku sp. zn. 3 Cdo 194/2010 vyslovil, že aj keď zákon č. 514/2003 Z. z. výslovne neupravuje nárok na náhradu škody za situácie, keď došlo k oslobodeniu obžalovaného spod obžaloby, je potrebné konštatovať, že ide o špecifický prípad zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú začatím a vedením trestného stíhania, pri ktorom treba vychádzať z analogického výkladu úpravy najbližšej, a to z úpravy zodpovednosti za škodu spôsobenej nezákonným rozhodnutím. Rovnaký význam ako zrušenie právoplatného uznesenia o vznesení obvinenia pre nezákonnosť má v tomto zmysle tiež zastavenie trestného stíhania alebo oslobodenie spod obžaloby. Skutočnosť, že nedošlo k zrušeniu rozhodnutia, ktorým sa začína trestné stíhanie, na tom nič nemení. Podstata nároku na náhradu škody sa totiž v tomto prípade neviaže na (ne)správnosť postupu orgánov činných v trestnom konaní pri začatí trestného stíhania, ale na samotný výsledok trestného stíhania.

36. Podľa názoru súdu je v danom prípade prítomný obligatórny predpoklad vyvodenia zodpovednosti za škodu, a teda príčinná súvislosť medzi príčinou (dôvodom) a následkom. Danosť príčinnej súvislosti súd posudzoval ako otázku skutkovú a jej existencia spočívala vo vedení trestného konania voči žalobcovi na základe vznesenia obvinenia a následne podanej obžaloby, spod ktorej trestný súd žalobcu oslobodil s poukazom na to, že skutok nie je trestným činom, a vznikom ujmy v majetkovej sfére žalobcu, ktorá sa prejavila v podobe uhradenia trov právneho zastúpenia jeho obhajcov.

37.Súd konštatuje, že k vzneseniu obvinenia žalobcovi došlo 27.01.2012, dňa 03.07.2012 bola na žalobcu podaná obžaloba a 01.02.2012 si žalobca zvolil v trestnom konaní obhajcu. Otázkou, ktorú v danom prípade bol súd povinný zodpovedať bolo, ktorý orgán verejnej moci nesie zodpovednosť za žalovanú.

38.Súd opäť poukazuje na judikovaný názor Najvyššieho súdu SR, ktorý vo svojom rozsudku sp. zn. 3 Cdo 194/2010 konštatuje, že v prípade, ak išlo o trestné stíhanie na podklade obžaloby podanej prokurátorom, ktoré sa skončilo oslobodením žalobcu spod obžaloby, prichádzali by do úvahy dva orgány verejnej moci, ktoré by mohli v tomto prípade niesť zodpovednosť za škodu, ktorá žalobcovi vznikla. Tým prvým je ministerstvo vnútra a tým druhým je generálna prokuratúra.

39.Tým, že žalobca podal proti uzneseniu o vznesení obvinenia sťažnosť, prokurátor bol povinný posúdiť jej dôvodnosť a zaoberať sa otázkou opodstatnenosti a dôvodnosti vznesenia obvinenia, doplniť dokazovanie (pokynom vyšetrovateľovi a pod.). Aj keby žalobca tak neučinil, nemožno bez ďalšieho konštatovať, že orgánom verejnej moci v danom prípade zodpovedným za štát je ministerstvo vnútra. Podľa názoru súdu sa generálna prokuratúra konajúca v mene žalovanej nemôže zbaviť zodpovednosti tak ako to tvrdí vo svojich vyjadreniach. Prokurátor sťažnosť proti vzneseniu obvinenia zamietol, následne podal obžalobu a navyše podané odvolanie voči oslobodzujúcemu rozsudku vzal späť. Podľa názoru súdu je postavenie prokurátora v prípravnom konaní definované zreteľne, keďže tento nad ním vykonáva dozor. Dozor nad dodržiavaním zákonnosti pred začatím trestného stíhanie a v prípravnom konaní podľa § 230 ods. 1 a 2 Trestného poriadku vykonáva prokurátor, ktorý je pri výkone tohto dozoru oprávnený dávať záväzné pokyny, vrátiť vec policajtom na doplnenie vyšetrovania, zrušiť jeho nezákonné alebo neopodstatnené rozhodnutia. To znamená, že zodpovednosť prokurátora je v okolnostiach tohto prípadu namieste.

40.V danej veci mal súd za dostatočne preukázané, že žalobca podal v prvom rade žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody Generálnej prokuratúre SR, ktorá ho následne postúpila ministerstvu spravodlivosti, ktoré žiadosť postúpilo na vybavenie späť generálnej prokuratúre ako kompetentnému orgánu. Generálna prokuratúra sa žiadosťou žalobcu vôbec nezaoberala s poukazom na skutočnosť, že nie je kompetentným orgánom. Tým mal súd ma splnenú podmienku danú § 16 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z.. Súd zastáva názor, že danú situáciu je potrebné vykladať v prospech žalobcu, a to tým spôsobom, že prvý orgán, ktorý sa zaoberal jeho žiadosťou o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody (vyslovením, že sa ňou nebude zaoberať), bola generálna prokuratúra. Z tohto dôvodu je orgánom, ktorý v mene žalovanej zodpovedá za škodu, ktorá žalobcovi vznikla tým, že mal náklady na trovy obhajoby, generálna prokuratúra, a to s poukazom na § 4 ods. 1 písm. f) a písm. l) zákona č. 514/2003 Z. z.. V tomto súd poukazuje aj na vyššie uvedené konštatovania týkajúce sa dozoru prokurátora v trestnom konaní a zodpovednosť za podanú obžalobu. Zastupovanie Slovenskej republiky Ministerstvom spravodlivosti SR nepripadá v úvahu.

41.Vychádzajúc z uvedeného súd dospel k záveru, že za škodu, ktorá v danom prípade žalobcovi vznikla, nesie zodpovednosť žalovaná zastúpená generálnou prokuratúrou. Keďže orgán štátu v danom prípade bolo možné jednoznačne určiť, neprichádzala do úvahy aplikácia § 4 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. V tejto súvislosti považuje súd za potrebné dodať, že v danom prípade nemohlo v mene žalovanej vystupovať ministerstvo spravodlivosti, pretože počiatok vzniku majetkovej ujmy je potrebné nachádzať v prípravnom štádiu trestného konania, za ktoré nesú zodpovednosť orgány činné v trestnom konaní, ktorými sú v zmysle § 10 ods. 1 Trestného poriadku prokurátor a policajti. Na uvedenom názore súdu nezmení nič ani argumentácia žalovanej vo vzťahu k prijatiu obžaloby súdom a následnému nariadeniu hlavného pojednávania a to s poukazom na vyššie uvedené.

42.Na základe uvedených skutočností súd neprihliadal na námietky žalovanej, žalobe žalobcu vyhovel a žalovanú zastúpenú generálnou prokuratúrou zaviazal uhradiť žalobcovi sumu 776,70 Eur titulom náhrady škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom“.

4. Rozsudok odvolaním napadla žalovaná majúca za to, že ten vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h/ CSP), a že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 365 ods. 1 písm. f/ CSP). Jej odvolacie námietky možno zhrnúť do nasledovných rovín: (i) prípravné konanie sa môže skončiť buď v dôsledku uznesenia

prokurátora alebo podaním obžaloby, pričom v predmetnej veci v čase podania obžaloby iný postup vzhľadom na zistený skutkový stav a produkované dôkazy nebol na mieste, a ak predseda senátu preskúmal obžalobu a vo veci nariadil hlavné pojednávania má sa za to, že prípravné konanie vrátane podania obžaloby bolo zákonné, pričom v zmysle ustálenej judikatúry podanie obžaloby nie je titulom na náhradu škody, a preto ani nie je možné z týchto titulov odvodzovať právo na náhradu škody, tu súčasne poukazujúc na nález ÚS SR, sp. zn. II. ÚS 163/2013 z 13.11.2013; (ii) pre úspešné uplatnenie nároku na náhradu škody je potrebné kumulatívne splnenie všetkých zákonných podmienok - existencie nesprávneho úradného postupu, resp. nezákonného rozhodnutia, vznik škody a príčinná súvislosť medzi vzniknutou škodou a namietaným nesprávnym úradným postupom, resp. nezákonným rozhodnutím, pričom v tejto veci nie je splnená už prvá podstatná a základná podmienka - existencia nesprávneho úradného postupu, resp. existencia nezákonného rozhodnutia, pričom žalobca ani nekonkretizoval titul a riadne neuvidel, v ktorej časti trestného konania, a ktorým orgánom činným v trestnom konaní došlo ku nesprávnemu úradnému postupu a nepreukázal ani existenciu nezákonného rozhodnutia a rovnako nepreukázal akékoľvek pochybenie zo strany žalovanej; (iii) podmienka nezákonnosti rozhodnutia je splnená len vtedy, ak bolo toto rozhodnutie skutočne ako nezákonné zrušené, alebo zmenené orgánom na to príslušným a súd, ktorý rozhoduje o náhrade škody, je potom takým rozhodnutím viazaný, a o nesprávny úradný postup nemôže ísť v konaní, ktoré je zavŕšené vydaním rozhodnutia vo veci samej; (iv) priznanie uplatneného nároku odvolateľka považuje za rozporné s dobrými mravmi, pretože v tejto veci nešlo o dôvod nutnej obhajoby. Navrhla napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

5. Žalobca vo svojom vyjadrení ku odvolaniu navrhol rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť poukazujúc na skutočnosť, že oslobodenie žalobcu spod obžaloby je skutkovým základom na náhradu škody spôsobenú štátom spočívajúcu v trovách obhajoby v trestnom konaní pre nesprávny postup žalovanej. Ďalej poukázal na to, že zástupca žalovanej v trestnom konaní zobral odvolanie proti oslobodzujúcemu rozsudku späť, z čoho možno vyvodiť, že pred súdom prvej inštancie nepostupoval správne, ak obžalobu podal namiesto toho, aby konanie zastavil. Súčasne uplatnil trovy odvolacieho konania.

6. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 CSP a contrario) s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozsudku oznámil na úradnej tabuli aj webovej stránke Krajského súdu v Prešove dňa 04.10.2018 a dospel k záveru, že odvolanie žalovanej nie je dôvodné.

7. V odvolacom konaní z dispozičnej zásady vyplýva, že odvolací súd vec prejedná v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáha prieskumu. Určením rozsahu napadnutia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolateľ nielen vymedzuje to, ohľadne akých výrokov u rozhodnutia súdu prvej inštancie nastal suspenzívny účinok odvolania, ale súčasne stanoví medze, v ktorých je odvolací súd oprávnený a povinný rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať.

8. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích námietok v kontexte s namietanými nesprávnymi skutkovými zisteniami a nesprávnym právnym posúdením veci, teda to, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (pozri napr. Ústavný súd SR, sp. zn. II.ÚS 78/05).

9. Žalovaná tvrdí, že na základe vykonaných dôkazov súd prvej inštancie dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam. Tu odvolací súd uvádza, že vykonané dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti. Vyhodnotenie dôkazov súd uvedie v odôvodnení rozsudku. Voľné hodnotenie dôkazov súdom, prirodzene neznamená ľubovôľu hodnotenia. Súd hodnotí jednotlivý dôkaz z hľadiska dôležitosti, zákonnosti a pravdivosti. Po „individuálnej selekcii“ následne súd hodnotí všetky dôkazy vo vzájomnej súvislosti. K nesprávnym skutkovým zisteniam z vykonaných dôkazov súd dospeje nesprávnym vyhodnotením dôležitosti alebo pravdivosti dôkazov, alebo porušením pravidiel formálnej logiky.

10. Žalovaná ďalej tvrdí, že rozsudok súdu prvej inštancie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O omyl ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery (pozri napr. Najvyšší súd SR, sp. zn. 7 Cdo 7/2010).

11. Odvolací súd má za to, že súd prvej inštancie v prejednávanej spore správne zistil skutkový stav v rozsahu potrebnom na zistenie rozhodujúcich skutočností a na základe vykonaného dokazovania dospel k správnym skutkovým zisteniam a prejednaný spor aj správne právne posúdil. Z odôvodnenia tu napadnutého rozsudku jednoznačne vyplýva vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami súdu pri hodnotení dôkazov na strane jednej a právnymi závermi súdu na strane druhej. Naproti tomu v priebehu odvolacieho konania žalovaná nepredostrela relevantný argument majúci súvis s prejednanou vecou, ktorý by bol takej povahy, že by mohol priniesť pre ňu priaznivejšie rozhodnutie.

12. Možno teda naproti námietkam odvolateľky uzavrieť, že aj podľa právneho názoru odvolacieho súdu dal súd prvej inštancie vo svojom rozhodnutí zrozumiteľnú a presvedčivú odpoveď na podstatné argumenty strán sporu (predovšetkým tých, ktoré sú uvedené v zhrnutí odvolania žalovanej), pričom tak učinil v snahe garantovať stranám sporu ich právo na spravodlivé súdne konanie. Skutočnosť, že v tomto rozhodnutí neboli naplnené očakávania žalovanej, teda súd prvej inštancie nerozhodol v súlade s jej právnym názorom ešte neznamená, že došlo k porušeniu jej základného práva na spravodlivé súdne konanie. Súd prvej inštancie podľa odvolacieho súdu totiž postupoval v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi a majúci na pamäti základné právo strán sporu na súdnu ochranu, túto stranám sporu poskytol v požadovanej kvalite.

13. Odvolací súd osvojujúci si závery súdu prvej inštancie na zdôraznenie vecnej správnosti a v súvislosti s odvolacími námietkami žalovanej v súhre poznamenáva, že v materiálnom právnom štáte musí štát niesť objektívnu zodpovednosť za konanie svojich orgánov, ak nimi zasiahol do základných práv občana. Pre posúdenie nezákonnosti rozhodnutia, resp. postupu orgánu činného v trestnom konaní, nie je rozhodujúce, ako orgány činné v trestnom konaní vyhodnotili pôvodné podozrenie, ale to, či sa ich podozrenie v trestnom konaní potvrdilo. Ak sa trestné stíhanie konkrétnej osoby skončilo vydaním oslobodzujúceho rozsudku bez ohľadu na dôvod, pre ktorý sa tak stalo (v danom prípade táto situácia nastala z dôvodu, že skutok, pre ktorý bola obžaloba podaná, nebol trestným činom, kde navyše nadriadený prokurátor následne vzal odvolanie proti oslobodzujúcemu rozsudku späť), uznesenie, ktorým bolo obvinenému vznesené obvinenie, je potrebné považovať za takýchto okolností vždy za nezákonné a zasahujúce do základných práv jednotlivca. (k tomu pozri závery prvého senátu Ústavného súdu SR, vyslovené v náleze sp. zn. I. ÚS 540/2016 z 13.12.2016, predovšetkým body 24.-28.). Posúdenie správania žalobcu ako odporujúce dobrým mravom spočívajúceho vo zvolení si obhajcu v trestnej veci, hoc nešlo o dôvod nutnej obhajoby, ako to v odvolaní namieta žalovaná, by viedlo k samotnému potretiu ústavne garantovaného práva obvineného na obhajobu (čl. 50 ods. 3 ústavy).

14. Správne mu výroku vo veci samej potom zodpovedá i správny výrok o trovách konania.

15. Preto odvolací súd podľa ustanovenia § 387 ods. 1, ods. 2 CSP, stotožňujúc sa s dôvodmi v rozhodnutí uvedenými, potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie v merite veci a v súvisiacom výroku o trovách konania.

16. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP tak, že úspešnému žalobcovi v odvolacom konaní priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania proti neúspešnej žalovanej v plnom rozsahu. O výške priznanej náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením vydaným súdnym úradníkom po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí (§ 262 ods. 2 CSP).

17. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).